

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se priložiti mora 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“. Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jntršnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek 10. decembra 1883.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 5. decembra.

Brez vsake posebne ceremonije odprla se je prva seja državnega zbora v novem parlamentnem poslopi. Predsednik Smolka je pohvalil stavbenega mojstra Hansen-a, potem pa je finančni minister se vzdignil in predložil proračun za leto 1884. V prejšnjih zasedanjih so se poslanci gnjetili, da bi čuli vsako besedo g. ministra. Letos pa se je dvorana izpraznila in le malo jih je bilo, ki so pazili na finančni ekspozé in na neskončno vrsto števil; kajti že poprej se je znalo, da stara državna bolezen, deficit, zvesto spremlja poslance v novo zbornico. Priznati pa se mora, da je deficit se zmanjšal za tekočo upravo, in da je le zaradi tega še tako visok, ker se bode 30 milijonov goldinarjev potrebovalo za zidanje novih železnic.

Od teh milijonov se ve da južne dežele nič ne dobodo, kajti ne misli se niti na dolensko železnico, niti na Loko-Trst, najmanje pa na Celje-Spodnji Dražberg. Vse se potroša za Predarlško in za transverzalko. Človek bi mislil, ako se že 30 milijonov izdaje za železniške proge, naj se dodene še par milijonov, pa tudi nam na jugu vrže raz bogato mizo kak košček.

Prazne nade. Mi še lahko čakamo in če živimo še nekaj let in bode povsod drugod vse dozdano, morda še celo v južnih deželah pridemo na vrsto.

O pričakovanih in obljubljenih predlogih v prid kmetskega stanu v prvi seji še ničesar ni bilo slišati. Predložil pa je justični odsek neko poročilo, v katerem od vlade ne zahteva nič manj, nego štiri novih postav v obrambo odvetniškega stanu, zla-

sti da se podaljša praksa za koncipijente in da morajo stranke pred sodnijami po advokatih ali notarjih zastopane biti. Tudi v prid delavcev je vlada predložila postavo o zavarovanju delavcev proti nesrečam in nezgodam. Mi iz srca privoščimo delavcem, da se skrbi za njihovo in rodbine existenco, ako se pri delu ponesrečijo; ravno tako in še bolj pa moramo želeči, da se za kmetski stan kaj ukrene, sicer se bo res kmalu reklo: Roma deliberante Saguntum perit; le s tem razločkom, da državni zbor, dokler vlada ne pride s svojimi nasveti, ne more ničesar storiti.

Fizjonomija zbornice ni baš prijetna. Da manjšina komaj čaka prilike, razlivati svojo jezo nad njej neugodnim političkim položajem, je naravno; pa tudi večini se ne pozna nobeno pravo veselje, kajti če bo tako naprej šlo, poslanci po končanem zasedanju družega ne bodo prinesli svojim volilcem, nego nekaj višjih in novih davkov in družih bremen. Čehi in Poljaki so saj za to dobili železnice; kaj pa drugi: Dalmatinci, Slovenci? Dalmatinski poslanci so hudo razburjeni in, ako se ne poravnajo krivice, o katerih se pritožujejo, bodo se težko dali umiriti in pogovoriti, ampak hodili svoja pota.

Sicer se pa sploh govori, da bo državni zbor v tej sestavi le še v tem zasedanju zboroval, potem se zaključi in razpusti. Kajti s tako neznatno večino, ki je odvisna od sto malenkostnih slučajev, se ne dá vladati. In konečno — večina je storila svojo dolžnost: vojaška postava je na deset let potrjena, davki in carina povečani; zdaj pa naj sama skrbi, da si še zanaprej ohrani svojo večino.

XIX. občni zbor „Matice Slovenske“

v 5. dan decembra 1883.

Ko se je v čitalniški dvorani nabralo nad 60 matičarjev (k sklepčnosti treba jih 45), otvoril gosp. predsednik Grasselli zborovanje, pozdravi došle

člane, potem pa navaja razloge in okoliščine, ki so uplivale, da se zbor po pravilih in po običaji ni sklical v poletenskem času, ampak stoprav sedaj. V prvi vrsti uplivala je v tej zadevi jako znamenita slavnost 600 letnice, pri kateri so bili angažovani vsi zastopi, vsa društva. Pozneje o počitnicah tudi ni kazalo sklicati zbor, in odložilo se je na početek šolskega leta v nadi, da so dotle društvene knjige gotove. Žal, da smo se tudi v tem varali in morali čakati še nekoliko tednov. Sploh je „Matica“ z izdavanjem in pošiljanjem knjig zaostajala že nekoliko let. Da se odpravi ta nedostatek, sklenil je odbor letos poslati družabnikom knjige za leto 1882/83 vkupe, in v bodoče nadejati se je rednega izdajanja in pošiljanja.

Predsednik Grasselli opisuje potem, kako se je „Matica“, izdaviš prelepi „Spomenik“, katerega posebno krasen izvod se je poklonil Nj. Veličanstvu, udeležila slavnosti na dostojen in primeren način, kako je bila odborova deputacija v avdijenci vzprijeta in kako milostivo se je izrazil presvetli cesar pri tej priliki. Poudarjaje, da „Matica“, kot naš prvi literarni zavod, tudi v tej zadevi ni zaostal, marveč storil, kar zahteva njegova čast, prestopi se potem k 2. točki dnevnega reda: Letno poročilo o odborovem delovanju od 1. maja 1882 do konca oktobra 1883. leta.

Poročevalec profesor Senekovič:

„Slavna gospoda! Podrobno poročilo o delovanju „Matice Slovenske“ daje vam odbor v svojem „letopisu za leto 1882 in 1883“; dovolite, da vam iz tega poročila povzamem le najvažnejše točke.

Od zadnjega velikega zbora, ki je bil 14. jun. lanskega leta, do tega velikega zbora, shajal se je Matičin odbor šestkrat k po več ur trajajočim sejam in sicer 5. julija, 21. oktobra lanskega leta, 10. januarja, 4. aprila, 3. oktobra in 10. novembra t. l. Dnevni red seje dne 10. novembra je bil toliko

LISTEK.

Casnkarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Znano je, da še leto dnij ni bival Vodnik v Ljubljani, ko je že jel izdavati prvi slovenski časopis. Naslov mu je bil „Lublanske novice od vseh krajev celiga svejta“, ki so na polovici pole v mali osmerki stopile 4. dne prosenca 1797 prvokrat pred svet slovenski. Izhajale so sprva (namreč poldrugo leto) po dvakrat v tednu — vsako sredo in soboto, — pozneje pa do konca l. 1800 samo po jedenkrat v tednu. Vsak začetek ima svoje težave; težave pa, katere si je rodoljubni Vodnik s svojimi „Novicami“ naložil, si mi sedaj komaj domišljati zamoremo. Kake razmere so takrat vladale mej Slovenci! Kake in kako redke so bile pošne zveze! Kako malo Slovencev je znalo čitati! Ali je treba še kazati na splošno revščino, ki je takrat tlačila slovensko ljudstvo? Odveč bi bilo poleg tega še ozirati se na politično stanje našega naroda, na njegovo ničveljavo konci minolega

stoletja. Vse te razmere so zavirale razširjevanje Vodnikovih „Lublanskih novic“ in v njih predgovoru v novo leto 1798. pač sam očitno toži o malem uspehu svojega časopisa.

„Da b' zlomil si glavo,
Kaj voščit ne vem,
Lan' tlačil sem travo,
Še letos jo grem.“

Žal, da pri tedanjih razmerah neumorni in toliko spretni Vodnik s svojimi „Novicami“ ni našel in ni mogel najti večje podpore mej narodom. Konci leta 1800. sam naznanja v dveh zadnjih listih: „V prihodnim lejtó ne bodo krainske novice več ven dajane“. Na ta mali uspeh kaže tudi ona drobna pesnica:

Smo stare Novice,
Negodne drobnice,
Nam dobri so kotje
Za delat' napotje.
Se homo zmedile,
Izkalca dobile.
Pretekla bo zima
Zastonj nas išče,
Nobeden nas nima,
Ko jaz in bukvišče.

(Str. 38.)

Tako je za jetiko shiral prvi slovenski politični-poučni list; in narod je moral vsestransko močno napredovati ter več desetletij čakati, da so se mu porodile druge slovenske — še sedaj izhajajoče „Novice“. Preteklo, pravimo, je mnogo desetletij, ker se tu nikakor ne oziramo na oni uradni list „Télégraphe officiel“, ki ga je deželna vlada za časa francoskega gospodstva na Kranjskem (v središči ilirskega kraljestva) dajala na svetlo. Koliko vrednosti in imenitnosti je bila francoski vladi naša dežela kot mejna pokrajina, pač še neso preiskali in pokazali naši zgodovinarji. Lehko bodo poudarjali, da je francoska vlada za njo močno skrbela, da je za njo veliko, zelo veliko storila. Koliko bi to bilo s časom hasnilo tudi našej narodnosti, pač najočitneje pričuje „Ilirija oživljena“. A pustimo daljno zasledovanje tega predmeta, ker se nikakor ne ujema z ono lojalnostjo, ki se danes tako močno uriva v nekatere kroge! Vsak slovenski razumnik je že večkrat slišal in čital, kako je vlada preganjala prvega buditelja slovenskega naroda; vsak slovenski razumnik, ki se je le nekoliko dalje čez svoje koreninšče in repišče oziral, pač dobro ve, koliko je vladni absolutizem tlačil

obsežen, da je odbor to sejo moral nadaljevati dne 19. novembra. Razen tega shajala sta se književni in gospodarski odsek še posebej. Književni odsek je imel svoje posebne seje dne 8. julija 1882 l., 31. januarja in 12. marca t. l.; gospodarski odsek pa se je shajal vsakokrat, kadar je bilo treba kako gospodarsko zadevo hitro rešiti.

Sej so se udeleževali navadno le Ljubljanski odborniki, izmed vnanjih odbornikov prišla sta le dva, vsak po jedenkrat k sejam; dva druga vnanja odbornika pa sta stavila pismene nasvete, o katerih je potlej odbor v svojih sejah končno sklepal.

Glavna skrb odboru je bila, kakor druga leta, tudi letos ta, da bi dobili gg. matičarji dobrih in primernih knjig, in kolikor moči o pravem času. Ali se je odboru posrečilo to svojo nalogo gg. matičarjem v zadovoljnost rešiti ali ne, o tem blagovolite svojo sodbo izreči. Vender smemo vam dati zagotovilo, da si je odbor svest, ka je storil toliko, kolikor je pri obstoječih razmerah storiti mogel.

Kakor se je že po časnikih naznanilo, dobé gg. matičarji to leto: 1. letopis za leti 1882. in 1883.; 2. „Turgenevljeve Lovčeve“ zapiske, poslovenjene po ranjkem Remci, I. del, in 3. Spomenik.

Vse te knjige računijo se gg. matičarjem za dve leti, za leto 1882. in 1883. Vsled tega je pričakovati, da bodo gg. matičarji odslej dobivali svoje knjige vsako leto o pravem času.

Odbor je sicer s prva nameraval knjige za l. 1882 izdati posebej, in sicer je imel v mislih: a) Letopis, b) Turgenevljeve „Lovčeve zapiske“ I. del, c) Macunovo „Književno zgodovino slovenskega Štajerja“, ako pisatelj rokopis glede jezika tako popravi, kakor odbor zahteva, d) Spomenik.

Glede „Spomenika“ je književni odbor v svoji seji dne 8. julija sklenil, in ves odbor v svoji seji dne 21. oktobra ta sklep tudi odobril, da se vanj sprejemajo slavnostne pesni, zanimljive epizode iz življenja slavnih Habsburžanov, znanstvene razprave o razmerah kranjske dežele s Habsburžani, ter da se ima ta knjiga Nj. Veličanstvu slovesno pokloniti. Da odbor svoj smoter v zaželjeni meri doseže, objavilo se je 19. novembra slovenskim pisateljem vabilo na sodelovanje v tem Spomeniku. To vabilo je imelo prav povoljen uspeh. Ker je odbor bil sklenil Spomenik Nj. Veličanstvu pokloniti, bilo je neobhodno potrebno poleg njega notranje vrednosti skrbeti tudi za krasno vnanjo obliko. Vsled tega se je odboru primerno zdelo „Spomenik“ tiskati s posebnimi črkami in v drugem formatu. Za tisk Spomenika v tej obliki, kakor je odbor zahteval, oglašila se je jedina tiskarna Kleinmayr & Bamberg, kateri se je tudi tisk izročil, ko je bila obljubila, da si naroči na svoje stroške celo novih črk. G. mestnega inženirja Duffé-ja pa je odbor naprosil, da je narisal vse inicijale in okvirne ozaljske in izdelal podroben načrt za kaseto, v kateri se je Spomenik Nj. Veličanstvu poklonil. G. inženir je vse delo blage volje

prevzel ter tudi izdelovanje kasete ves čas osobno nadzoroval. — Da je delo gosp. mestnega inženirja krasno in okusno, prepričali ste se, gospôda, gotovo sami, ko ste to delo v tukajšnji veliki realki bili ogledovali, kjer se je bilo za nekoliko časa razstavilo.

Vsled te krasne vnanje in notranje oprave pa se je Spomenik podražil bolj nego je bilo odboru ljubo; — a Spomenik pa je postala knjiga, katero izročča odbor gg. matičarjem z nekakim ponosom, trdeč, da je to jedna najlepših, če ne najlepša knjiga, ki se je doslej v slovenskem jeziku bila izdala.

Ta dragocena knjiga je bila uzrok, da je odbor določil, da se imajo vse letos izdane knjige gg. društvenikom šteti za l. 1882 in 1883. Gg. matičarji pa ne trpé s tem nikake škode, kajti vse knjige so vredne 8 gld. 50 kr., mej njimi Spomenik sam 5 gld.

Omenil sem že, da je odbor s prva nameraval letos izdati tudi Macunovo „Književno zgodovino slovenskega Štajerja“. Dovolite, da o tej knjigi izpregovorim nekoliko besed. Pisatelj Macun je imel v svojem rokopisu nekatere jezikovne posebnosti, katerih odbor zaradi jednoličnosti v matičnih spisih ni mogel sprejeti. Odbor je torej od gosp. pisatelja zahteval, naj spisu jezik toliko izpremeni, kolikor odbor želi; drugače bi se spis ne mogel sprejeti. Predno so se te obravnave mej gosp. pisateljem in odborom bile dognale, poslal je društveni tajnik rokopis v tiskarno. Ko je odbor bil o tem postopanju tajnikovem v seji dne 10. januarja t. l. zvedel, bili sta stavljeni že dve tiskani poli. Na to je odbor sklenil stavljenje knjige ustaviti, g. pisatelju pa naznaniti, da se knjiga še le l. 1884 izda, ako on zahtevanim izpremembam privoli. Da se denar po nepotrebem ne troši in ker je tiskarna črk potrebovala, hotel je odbor že stavljeni dve poli to leto dati na čisto natisniti in shraniti, vso knjigo pa še le l. 1884 izdati. G. Macun pa odbora ni prav umel, kajti je protistiral, da bi odbor njegovo delo v dveh oddelkih izdajal, ter je precej osorno terjal razčudenje stavljenih dveh pol in svoj rokopis nazaj. Odbor je njegovi želji nemudoma ustregel ter s tem končal to zadevo, o kateri se je nekoliko časa precej veliko govorilo in matičnemu odboru spodtikalo, kakor bi bil hotel g. p. f. Macunu nagajati.

V letošnjem „letopisu“ nahajate, gospôda, nekatere izpremembe. Odbor je namreč sklenil, iz letopisa izključiti vse prestave in kratke beletristiške spise, ter sprejemati vanj le učeno-znanstveno in popularno-znanstveno pisane slovenske razprave. Poleg tega pa „Matica“ nikakor ne misli zanemarjati prekoristnega leposlovja. Izdavalala bode posebno zabavno knjižnico, v kateri se bodo objavljali izvorni in na slovenski jezik preloženi leposlovni spisi, in začela je to knjižnico letos s Turgenevljimi „Lovčevimi zapiski“. Samo ob sebi se razumeva,

da prinaša letopis, kakor doslej, poročilo o matičnem delovanju in imenik udov „Matičice Slovenske“. Odbor se nadja, da bodo gosp. matičarji s to izpremembo zadovoljni in da nahajajo v letošnjem letopisu, obsezajočem 28 tiskanih pol, zadosti njim ugajajočega gradiva.

Tudi za l. 1884. se je odbor že za spise pobrinil, ter je doslej sklenil izdati: a) Turgenevljeve „Lovčeve zapiske“, II. del, b) letopis, c) Glovackijevo „Floro slovenskih dežel“, ako g. pisatelj drugo polovico svojega rokopisa kmalu pošlje. —

Lanski veliki zbor „Matičice Slovenske“ je bil sklenil društvo „Narodni dom“ prositi, da izpremeni svoja pravila toliko, da bi sedel v upravnem odboru tega društva tudi zastopnik „Matičice Slovenske“. Društvo „Narodni dom“ je tej želji ustreglo, vsled česar je matičnin odbor v svoji seji dne 4. aprila t. l. izvolil mojo malenkost za stalnega zastopnika „Matičice Slovenske“ v upravnem odboru „Narodnega doma“.

Na priporočilo g. Jana Lega, uradnika Musea kraljevstva Češkega v Pragi, daroval je visokorodni gospod Jan grof Harrach „Matičici Slovenski“ „biblioteko novočeske poezije“, obsezajočo 83 krasno vezanih zvezkov; svojemu darilu pa priložil pismo, v katerem javi svojo največjo naklonjenost narodu slovenskemu ter pravi, da je izbral „z básničkého písemnictva (českeho) veškera najljipší díla“. (To pismo in darovane knjige naštete najdete, gospôda, v letošnjem letopisu).

Nemila smrt nam je to leto marsikaterega matičarja odtegnila. Imena vseh to leto umrlih matičarjev mi neso znana; omeniti si dovoljujem le nekatere odličnjake: gosp. Jurij Gabrijan, dekan o Vipavi in dolgoletni odbornik „Matičice Slovenske“, je umrl 22. junija 1882; g. šolski nadzornik J. Šolar, † 22. februarja 1883; gosp. dr. Štef. Kočevar, dr. Rapoc, notar v Šoštanji, gospod prof. Iv. Macun, pesnik in matičnin ustanovnik Hašnik, dekan in pisatelj Novak, proš Sorčič, Fr. Remec, slov. pisatelj itd. — Bodi vsem tem zemijca lahka in ohranjen blag spomin!

Dne 15. novembra l. l. je umrl v Zagrebu dr. Gjurjo Daničič, slavni pisatelj in urednik „Rječnika hrvatskoga ili srbskoga“. Njegovega pogreba se je udeležil kot zastopnik „Matičice Slovenske“ g. odbornik prof. Vodušek. — Na Miklošičevi slavnosti v Ljutomeru dne 2. septembra t. l. zastopala sta „Matičico“ odbornika gg. Šuklje in Praprotnik. — Ob času otvorjenja češkega narodnega gledališča v Pragi zastopal je tudi „Matičico“ g. odbornik prof. Pleteršnik, katerega je poslalo dramatično društvo tjakaj kot svojega zastopnika. Ob drugih priložnostih izraževala je „Matičica Slovenska“ svoje sočutje ali telegrafično.

Delovanje dosedanjšega g. tajnika ni bilo toliko uspešno, kakor je odbor pričakoval; zatorej je

➤ Dalje v prilogi. ➤

naš ubogi slovenski narod! Gorjé vsakemu, ki bi se bil drznil oglašiti vladi, da namerava izdavat slovensk časopis! Da je vlada toliko prežala na najmanjše gibanje našega naroda, da je tako hudo zatirala njega razvitek na narodno-političnem polji, pojasnuje nam dovoljno, zakaj nismo Slovenci do leta 1843 dobili novega časopisa. Absolutizem za časa Napoleonovih vojská in naslednja desetletja pa je tudi z raznimi zakoni tlačil novinarstvo ter posebno zaviral nova časopisna podjetja. Neznatne so bile meje, s katerimi je cesar Jožef II. nekoliko skrčil tiskovno svobodo. Po njegovi smrti so se pa drvili dvorni razglasi in vladni ukazi drug za drugim, dokler ni 22. svečana 1795 proglašena „Erneuerte Censurordnung“, navadno „Generalcensurordnung“ imenovana, do zadnjega zatrla svobodo tiska. Odslej so kaj ostro pregledovali, kar koli so imeli časopisi prijaviti, kajti „ravno novine, če ne dobro odbrane ter vseh spodtikljivih in sumljivih stvari očiščene, kaj močno razširjajo zlobno mišljenje in hudobno nagnenje.“ To naredbo o predsodbi tiskovin so še postrili naslednji dvorni razglasi. Razglas od 19. sušca 1798 zabičuje posebno vsem gosposkam, zlasti pa policij-

skim uradom, kako ostro naj pregledujejo vse časopise avstrijske; a jednako ostro naj ravnajo s tujimi listi. Razglas od 13. septembra istega leta ponavlja ono ostrost ter priporoča previdno in natančno vse časopise presojevati. „Predsodniki naj nikakor ne privolijo, da bi se tiskali članki in druga pisma, ki merijo na posamične osebe ter jih bolj ali manj očito napadajo.“ Pozneje so skušali tudi gmotno potlačiti časopisje. Cesarski patent od 5. oktobra 1802 (veljaven od 1. prosenca 1803) je znova upegljal kolekovino za časopise. Po tej naredbi so morali vsi avstrijski časopisi plačevati po pol krajcarja kolekovine — če neso obsegali cele tiskane pole, po krajcarji pa vsi drugi večji listi; toliko tudi inostranski, če neso obsegali cele pole, po dva krajcarja pa, če so obsegali celo polo ali več. Ta absolutizem je toliko pretiraval svoje meje, da je celo nerad privoljeval, da bi se napravljale nove kavarne, „ker taki prostori zapeljujejo le v lenobo in razuzdanost ter izbujaajo strasti do igre“ (naredba od 1. 1802). In take ostre naredbe o tisku so veljale do leta 1848, kajti oni navod predsodnikom od 10. septembra 1810 (Vorschrift für die Leitung des Censurwesens und für das Benehmen der Censoren)

je po polnem molčal o časopisih in tudi nikdar ni imel dejanske veljave (tudi ne z ozirom na druge tiskovine.) Predsodniki so se neprestano ravnali po starih ostrih zakonih in po skrivno jim došlih navodih. Navedeno pač dovoljno pojasnuje tiskovne razmere v Avstriji za prve polovice sedanjega stoletja. Če pomislimo dalje, koliko so slovenske pokrajine trpele po Napoleonovih vojskah, kako se je njih gmotno blagostanje porušilo po državnem bankrotu ali kantu (1811), kako polagoma, le počasi je jel narod zopet materijalno napredovati ter se zavedati svoje narodnosti, čudili se pač ne bomo, da do zlatih Novic nismo bili dobili družega časopisa. Na Laibacher Zeitung, ki se je bila po Napoleonovih vojskah zopet prikazala ter po trikrat na teden izhajala, se tukaj ne oziramo, ker pisana je bila nemški ter je zastopala le absolutna načela ponemčevalne vlade. Ne oziramo se tudi na nemški „Illyrisches Blatt“, ki je bil kot znanstvena in poučna priloga uradne Laibaharce jel izhajati leta 1831. Ta tuji list bil je nekako podoben dosta starejši „Karinthiji“, dotični prilogi Klagenfurter Zeitunge, in dosta mlajšej Styriji, dokladi Grazer Zeitunge.

(Dalje prih.)

odbor v svoji seji dne 19. novembra t. l. sklenil dosedanjemu gospodu tajniku službo odpovedati ter drugega tajnika najeti.

Slavna gospoda! To je v glavnih potezah vse, kar bi vam imel o delovanju „Matice Slovenske“ v tem letu poročati. Iz tega blagovolite razvideti, da je bil napredek „Matice Slovenske“ nje odboru ves čas na srcu, da je odbor delal, kolikor je mogel in znal. Ravno ta skrb za „Matičin“ napredek je tudi povod, da stopa danes odbor pred vas z nasvetom o nekaterih izpremembah društvenih pravil. O teh nasvetih imate priložnost pri 7. in 8. točki svojo sodbo izreči.

Prosim vas, slavna gospoda, da blagovolite to moje poročilo na znanje vzeti.“ (Dalje prih.)

Občni zbor Slovenskega društva v Mariboru.

(Dalje.)

K četrtej točki, — razgovor o naših gospodarstvenih razmerah — poprime g. M. Vošnjak besedo:

„Omeniti moram pred vsem neko za nas neugodno stvar, namreč, da se tukaj preveč tujci naseljujejo. V Celji je to boljše, tamkaj so posebno posojilnice dosti pomogle, da so se nekateri posestniki rešili. V prvi vrsti so liberalne postave uzrok, da je začel kmetijski stan propadati. Liberalci so dovolili zemljišča preveč razkosavati, potem pa prosto ženitev. Te postave ne bomo mogli odstraniti, vsaj pri nas ne, dokler bodo vladali liberalci v deželni zboru.

Važen faktor, da naš kmet ne more prav napredovati, je pa ta, da ima premalo pouka. „Slov. Gosp.“ je v tem oziru res že jako mnogo storil; imel je dosedaj gospodarstveno prilogo. To mu bode od novega leta kmetijska družba odtegnila, ter sama začela gospodarstven list v slovenskem jeziku izdajati; ker pa bo ta gotovo v tistem jeziku pisan, kakor Celjski „Kmetijski prijatelj“, ne bo imel pravega pomena. To je še dobro, da „Slov. Gosp.“ zaradi tega ne bode brez gospodarstvene priloge, nego bode jo tiskovno društvo od novega leta še naprej dajalo.

Ali pisana beseda ne izda toliko; treba je ustnega pouka. Pri ustnem pouku se človek v 1/4 ure več nauči, kakor iz pisanega v celih urah. Potovalnega učitelja bi torej treba bilo. Vlada daje podporo kmetijski družbi v Gradcu. Stroški so veliki, in tudi dežela nekaj doplačuje. Vsak, ki davek plačuje, plačuje torej pri dokladah nekaj tudi za potovalnega učitelja. Ali spodnja Štajerska nima nič koristi od njega. Jaz sem bil pri shodu hmeljarskega društva; nek potovalni učitelj govoril je 1 1/2 uro v nemškem jeziku. Meščani so ga se ve da poslušali, ali ko je končal, je predsednik tamošnje kmetijske podružnice menil: Sedaj se je po nemški ta pouk dajal, zdaj pa naj bode ta ali oni tako prijazni, da bode to prestaval za one poslušalce, ki ne vedo nemški. Ali sedaj ni bilo več takih poslušalcev, ker neso o tem vedeli, da se jim bo kasneje slovenski razložilo, ali pa so se jezili nad tem, da so morali tako dolgo poslušati nemški govor, ter so odšli. Nek učitelj, katerega je predsednik naprosil, se je pa potem posmehoval, češ, da tega sedaj ni treba, ker so vsi navzočni itak nemški govor razumeli.

Ravno tako se je godilo dr. Klingerju v Žavci; mož je veščak, ter je govoril izbornu celo uro, ali kmetje so vsi ušli, ker je govoril nemški, pa ga razumeli neso.

Vsi ti govori so plačani od dežele, ne koristijo pa spodnji Štajerski nič. Želja štajerskih Slovencev je torej opravičena, da se zahteva, naj se za spodnjo Štajersko tak potovalni učitelj nastavi, ki je zmožen slovenščine. V Gradcu tega ne bomo dosegli, ker vse prošnje Slovencev v koš vržejo. In če že kaj storijo za spodnjo Štajersko, skušajo to porabiti kot sredstvo za germanizacijo, tako da ljudstvo nima nobene koristi.

Treba je torej korake storiti na Dunaji; prosili bomo torej naše poslance, da bodo direktno pri ministerstvu naša čisto opravičena zahtevanja

predložili in tam odločno zatevali, da se ta najprva želja spodnještajerskih Slovencev, kmetijskih posestnikov, usliši. To je jedno.

Kako pa stojimo mi s pridelkom? Ali je ta tudi uzrok, da naše kmetijstvo peša? Žalibog je. V vinogradih je trtna uš, slaba leta, poleg tega je pa cena vina tako nazaj šla, da se komaj delo izplača. Polovnjak vina se n. pr. okolu Celja plačuje po 15 gl!

Uzrok je, da so se židovi v Celji nastanili, ki uvažajo vino z Ogerskega. Kako vino je to, zna vsak, ki zahaja v krčmo.

Ali se da temu v okom priti? — Teško. Colne meje ne moremo proti Ogerskej napraviti. Zato pa vinoreja brz ko ne ne bode več prišla na tako dobro stališče, kakor je bila pred 20, 30 leti. Treba bode misliti na druge pridelke.

V prvi vrsti bo treba pozornost obrniti na sadjerejo, potem pa tudi na hmeljarstvo. Pri hmeljarstvu so pa stroški v začetku preveliki: 500 do 600 gl. na oralo zemlje! Če kmet začne z dolgom, pa se mu par let ne posreči, je uničen. Zatorej je treba pri hmelji opreznosti, posebno v krajih, kjer strokovnjaki sami ne vedo, ali bo šlo ali ne. Treba se bo torej bolj sadjereje poprijeti. Poleg tega bo živinoreja najvažniši faktor za spodnjo Štajersko, posebno za govedo. Manje, če tudi vedno še jako važna je tudi konjereja.

To bodo točke, o katerih bodo naši uplivni možje gledali in delali, posebno pa naši poslanci.

Pred vsem nam je treba potovalnega učitelja. Preidem k denarnim zavodom.

Ti so v liberalnej dobi slabo delali. Prej smo imeli samo sparkase ali hranilnice, ki so se strašno obogatile. Vlada naj bi skrbela posebno za to, da ne bode treba najprej vseh prejšnjih dolgov izbrisati, da pride hranilnica na prvo mesto. To kmata večkrat stane po 70—80 gl., predno je novic dobil. Tak kredit je predrag. Zaradi tega začelo se je skrbeti, da bi se kmetje izvili hranilnicam iz rok. Leta 1873 izšla je postava, vsled katere so se začele snovati posojilnice. Ali v začetku ti zavodi neso uspešno delovali. Sedaj je to drugače. Od leta do leta delujejo boljše. In povsod, kjer so se osnovali, gre malo posestnikov zaradi malih svot na kant, kakor se je prej žalibog godilo. Seveda, takim, ki so prek in prek zadolženi, takim ni pomoči.

Gmotno stanje pa je ozko zvezano s političnim; kjer gospodarstvo nazaj gre, gre narodnost nazaj; politično vprašanje je zvezano z gospodarskim vprašanjem. To se mora dobro izvršiti, potem se bode prvo dobro rešilo. Če je narod ubog, potem propade. Denarninarodnikupujejo ondot posestva ter si pridobivajo dobre službe in stališča, ter potem domač narod izpodrivajo.

Zato je vprašanje, kako bi se političen položaj Slovencev zboljšal, zvezan ozko z vprašanjem, kako bi se njihov gospodarstveni položaj zboljšal.

Čuli smo že prej, kaj se je že storilo v ta namen in kaj se še storiti hoče.

Jaz hočem še jedno sprožiti, namreč, da se administrativno loči spodnja Štajerska od gorenje in srednje Štajerske, ter da se za prvo osnuje oddelek namestnijske sedežem v Celji ali Mariboru.

Dokler smo odvisni povsod od Grada, ne moremo Slovenci ne v političnem ne v gospodarstvenem oziru napredovati. To smo prej videli pri potovalnem učitelju, gospodarskem listu itd.

To vprašanje bilo je že kot resolucija sprejeto, pa je treba to vprašanje zopet na dnevni red spraviti. Naj se napravi sklep ali resolucija, da se napravi nova uloga na ministerstvo, da se osnuje poseben oddelek namestnijske za spodnjo Štajersko. To je važno že zaradi tega, ker bo ta oddelek dobil popolnem slovensk značaj, potem pa ne bomo silili Graških gospodov, da nam slovenski uradujejo, kar bode njim, nam in Nemcem prav. O tem sklepu se potem razpravlja pri novem zboru, ki se v ta namen skliče.“ (Živahno odobravanje.)

K tej zadevi se oglasi še dr. Vošnjak, rekoč:

„Na Kranjskem je vlada že potovalnega učitelja nastavila. Dobro bi bilo, če bi se zaradi tega učitelja prošnja napravila na poljedeljsko ministerstvo. Lani je sadjerejsko društvo prosilo za poučno knjigo o sadjereji, in letos se že tiska. Isto društvo je prosilo za potovalnega učitelja za sadjerejo, ali dozdej še ta prošnja ni rešena.

Predlagam, naj odbor sestavi prošnjo na poljedeljsko ministerstvo, da nastavi za spodnjo Štajersko slovenščine zmožnega potovalnega učitelja.“

Obe resoluciji se jednoglasno vzprejeti. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. decembra.

Budgetni odsek državne zbornice imel je v sredo svojo prvo sejo. Na dnevnem redu je bila razdelitev referatov o posamičnih delih budgeta. Načelnik grof Hohenwart je predlagal, da bi se naj poročila razdelila jednako in tistim osebam, kakor lansko leto. Dr. Plener izjavi, da je nasprotje mej manjšino in večino ter vlado vsaki dan hujše ter da hoče levica ta spor s tem označiti, da nobeden njen pristaš ne prevzame referata o točkah državnega proračuna. Grof Hohenwart pravi, da bi po poslovniku nobeden ne imel pravice braniti se referata. Plener ostane pri svoji izjavi, in pri glasovanju se vzame potrdilno na znanje. Zaradi tega pa se je morala razdelitev referatov preložiti na drugo sejo.

Pred Božičem bodo baje samo še tri seje državne zbornice, namreč danes, torek, in zadnja pred 15. decembrom. Danes bode finančni minister izročil predlogo o budgetnem provizorju, in prihodnji torek se bode obravnavala. — „Vaterland“ ve povedati, da bode vlada v tem zasedanju predložila postavo, zadevajočo dedno nasledstvo pri kmetijskih posestvih.

V „český klub“ so se vzprejeli novo voljeni poslanci Šamec, Hlavka in Šulc. Po kluboveji seji prositi so načelnika dr. Riegera Mladočehi dr. Gregr, Tilšer in dr. Heller, da bi se vzprejeli v klub; reklo se jim je, da morajo uložiti pisane prošnje, o katerih bode potem klub obravnaval in sklepal. Po dveurni živahni debati sta bila poslednja dva vzprejeta s pogojem, da se podvržeta klubovim ukrepom. Dr. Gregru pa se ustov ni dovolil. Moravci se glasovanja neso udeležili rekoč, da se ne hoté umešavati v specialne zadeve českih poslancev. Vsled izključenja dr. Gregra bode eksekutivni odbor Mladočehov baje delal na to, da izstopijo vsi Mladočehi iz českoga kluba ter da osnujejo z Dalmatinci vred poseben, slovanski klub.

Iz Trsta se poroča „Pressi“, da prideta irendentovca Jurettig in Zampieri, bivša urednika listu „Indipendente“, pred porotno sodišče v Inomostu. Njijino prošnja, da se proti varščini pustita iz zapora, je deželno sodišče v Inomostu odbilo.

Hrvatski ban grof Khuen-Hadervay je dobil dostojanstvo tajnega svetništva. — Deželni in državni poslanec baron Ljudevit Ožegovič, član narodne stranke, odložil je svoj mandat. — Kot zastopnika deželne vlade hrvatske pri obravnavah o izvodilnih naredbah zakona o pobiranju javnih davkov poslala sta se v Budimpešto okrajni predstojnik Strbac in vladini koncipist Uzorinac. — „Pozor“ je bil dvakrat zapored zaplenjen zaradi člankov, protivnih novemu banu. — Miškatovič izjavlja v „Agr. Zg.“, da bode narodna stranka novega bana podpirala, ako ne namerava obmejiti nagodbo.

Wnanje države.

Državni statut za Rusko se bode dal izdelati odseku čegar člani bodo bržkone naslednji izvoljeni: Veliki knez Konstantin, predsednikom; grof Boris-Melikov, grof Miljutin, bivši vojni minister, grof Valujev, bivši minister in grof Tolstoj, sedanji minister notranjih stvari, senator Pobědonoščev, prokurator svete synode, tajna svetnika Katkov in Abasa. Ta sestava reprezentuje kompromis obeh nasprotujočih si strank, konservativcev in naprednjakov. — Dvorni ukaz napoveda, da bosta velika kneza Peter Nikola jevič in Jurij Mihajlovič v 8. dan t. m., na Jurjevo, prisegla carju zvestobo. K temu slovensnemu činu, ki se bode vršil v zimskem dvorcu, so povabljeni poleg pridvornikov vitezi Jurijevega reda, generalstvo in častništvo.

Sovet španjskih ministrov je sestavil prestolni govor, s katerim se bodo otvorili cortes. V njem se poudarja potreba, upeljati občno pravico glasovanja in preustrojiti ustavo. — Nemški cesarjevič se poda danes zvečer v Seville. Nemški poslanik grof Solms ga bode spremljal na poto-

vani, dokler se ne ukrca. Kralj Alfonzo mu name-
rava podeliti huzarski polk Pavla. — Iz Rima se
javlja, da se je italijanskemu dvoru že naznanilo, ka-
bode španjski kralj prihodnje leto obiskal italijansko
razstavo.

Podkralj zapadne Indije otvoril je v to-
rek ó navzočnosti vojvode Connaught-a, načelni-
kov oblastev in mnogih indijskih knezov svetovno
razstavo v Calcutti. V nagovoru je poudarjal,
da bode razstava Indiji mnogo koristila, napotivša
prijazno razmerje z družimi narodi.

Dopisi.

Iz Krškega 4. decembra. [Izv. dop.]
(„Bralno društvo“) v Krškem si je pridobilo v
nedeljo veliko zaslugo. Predstavljalo je zaloigro
„Mlinar in njegova hči“, igra, katera je za naše
malomestne prostore in moči le z velikim naporom
mogoče na oder spraviti. Igralo se je izvrstno, skupen
utis je bil kaj dober, posamezni igralci so se skoro
vsi zelo odlikovali. V prvi vrsti moram pohvaliti
društveno vodstvo, ki je v ta namen dovolilo — če
tudi s težkim srcem — potrebno denarno pripomoč.
V drugi vrsti se moram hvaležno spomniti gospoda
reditelja, ki je imel do svršetka dovolj potrpežljivosti
z veliko pripravo in z igralci. Na tretjem mestu pa
gre g. dekoraterju in igralcu K., ki je po svoji znani
požrtovalnosti s svojo mojstersko izvedenostjo vse
potrebno za okusen oder, za posamezne nastope in
igralca pripravil in da je svojo glavno ulogo do
pičice strokovnjaško izpeljal. Gospodična S. si je
zopet z vso svojo prisojeno izvrstno silo uspešno
prizadejala, da je bila središče naših gledaliških
igralcev, in g. R. je prvič pokazal, kako nepre-
cenljive zmožnosti ima za gledališke predstave, tako,
da bode kmalu zaslužil, staviti ga v vrsto naše prve
igralke, omenjene gospodične S. Gospici K. in M.
(poslednja prvokrat) ste hvalevredno svoji nlogi
izvršili. Grobokop (g. P) je bil kavelj „non plus
ultra“, ki se je naposled tudi kot duhovnik kaj
dobro obnesel. Gospica P. je kot nova moč hvale-
vredno pripomogla iz zadrege pripravljati „Pivka“,
ki je bil večkrat v protislovju s šepetalcem. Nad
„Matijo“ (g. Kr.) se pa nikakor ne moremo kaj
spodtikati, marveč ga kot novo moč, ki je celo v
dveh ulogah nastopila, rade volje pohvaliti. Občinstvo,
katerega se je bilo veliko nabralo, je bilo prav
hvaležno za lepo igranje, ne pa za dolge prenehljaje,
ki so bili mej posameznimi akti in nastopi, pri ka-
terih ste pa gospodični A. in G. z lepo ubranim
igranjem na glasovirji prijetno kratkočasili poslu-
šalce in poslušalke. L.

Iz Šent Vida nad Ljubljano 3. dec.
[Izv. dop.] Gospod urednik! Resnici na ljubo bla-
govolite sprejeti sledeči odgovor, na dopis iz Šent
Vida nad Ljubljano v števil. 276. „Slov. Naroda“,
nekomu, ki stvar od strani opazuje, in
tudi drugim bralcem „Slovenskega Naroda“ v po-
jasnilo. Dokazati hočemo stvarno, brez strasti
brez ozira na osebnosti, da je zgoraj imenovani do-
pis skozi in skozi, akoravno otročje in naivno pisan,
namenjen le združbe, nemir in nestrpljivo mržnjo mej
razne, vendar le že precej mirne stranke v Šent
Vidu dalje podpihovati in netiti, pred vsem pa
krajnemu šolskemu svetu dati nezasluzeno nezaup-
nico, da ne rabimo družega izraza.

Stvar je pa ta le:

Že pred letom odstopivši krajni šolski svet
dobil je nalog od dotičnih šolskih oblastij, da
se mora ljudska šola v Šent Vidu razširiti v
večrazredno, ker število otrok je to že davno ter-
jalo. Ker se pa šole ne zidajo kar čez noč, še manj
pa iz rokava stresajo, in da bi se občina, že itak z
davki in bremen obložena, varovala pred velikimi
stroški, s kojimi se šole zidajo, imel je že odsto-
pivši krajni šolski svet namen, si polagoma od obre-
stij, ki naši šoli od Bitenčevega zaklada dohajajo,
toliko prihraniti, da bi se vsaj kaka začasna šola
oskrbela. Prejšnji predsednik krajnega šolskega sveta,
g. I. Matjan, je tudi v resnici precej denarja pri-
hranil v ta namen.

Kakor hitro je sedanji, novoizvoljeni krajni
šolski svet svoje delovanje nastopil, precej se je
poprijel te misli, kako priti do razširjenja šole, brez

da bi se občina obkladala z ne lahki bremenj.
Vsi stroški naj bi se pokrili z obrestmi imenovane
ustanove. Posvetovalo se je sem in tja; ugibalo to
in ono.

Posesnik M. T. imel je na lepem vrtu tik
velike ceste prostoren visok in skoraj preveč lično
zidan skedenj. Tako lično in visoko zidanih sked-
njev, kakor je bil imenovani, se pač malo vidi, in
mnogi, ki so ga videli, so rekli, da je to potratno
zidanje. Le-ta skedenj namenil je krajni šolski svet
kupiti, in ga prezidati v začasno ali provizo-
rično šolo. Poklical je krajni šolski svet šolskega
inženirja gosp. Žužeka, naj bi on pregledal ono po-
slojje in preudaril, bi se li dala iz njega narediti
šola. Gospod inženir je rekel, da se pač da napra-
viti iz skednja šola za silo, vendar bi se pa na
to zidanje ne moglo še jedno nadstropje postaviti,
kar bo pa s časoma gotovo živa potreba. Opuštila
se je tedaj misel iz skednja šole delati, in krajni
šolski svet je naprosil gospoda inženirja, da je na-
pravil nov, prekrasen načrt za veliko
novo šolo. S posebnim veseljem poprijel se je
krajni šolski svet ideje, da se zida šola po gospod
inženirjevem obrisu. Na vsak način pa je hotel ob-
čino varovati pred znatnimi stroški, in iskal je de-
narja na posojilo, s poroštvom Bitenčeve ustanove.
Denar je bil lahko za dobiti, le občina bi se mo-
rala zavezati, da bi bila obresti plačevala, katere bi
bile znašale do tisoč goldinarjev na leto.

Iz že navedenih vzrokov je krajni šolski svet
opustil zidanje velike nove šole, in prezidal se
je skedenj, po g. inženirjevem navodu, v „začasno
dvorazredno šolo“.

Prekrasni g. Žužekov načrt za novo šolo je
romal v šolski arhiv in čaka ugodnejših časov. Ka-
kor hitro bo mogoče, vzdignila se bode po tem ob-
risu prezala šola v Šent Vidu. Ta čas bo pa že
treba potrpeti s provizorično šolo, ki je pa že tako
lično zidana, da ne dela sramote Šent Vidu. Ko se
je začasna šola zidala, ogledal je zidanje osobno tudi
prejšnji gospod okrajni glavar, in potrdil je zidanje
za „provizorično šolo“, in kakor tako pred-
stavil jo bode krajni šolski svet, ko bode vse zgo-
tovljeno, dotičnim šolskim oblastim.

Zidanje in sploh vsa druga dela pri začasni
šoli oddal je krajni šolski svet daleč okrog slove-
čemu gospodu mojstru Lorencu Vodniku, ki bo go-
tovo vse izvršil dobro in dovoljno. Od kod pa on
potrebno kamenje in drugo robo dovaža, to pa
krajnemu šolskemu svetu in tudi tistemu, ki
stvari od strani opazuje, nič mar ni. Gospod
Vodnik lahko kamenje privaža iz Pariza, ako mu
drago.

Podpisani krajni šolski svet v svojo obrambo
ne dostavi ničesar. Častiti bralci „Slovenskega Na-
roda“ bodo po ravno kar navedenem sami lahko
sklepali, je li ima krajni šolski svet blagor šole, pa
tudi občine Šentvidske za svoj smoter ali ne.

Miroslav Tomec, Andrej Volc,
krajni šolski nadzornik, župnik.
Valentin Babnik, Janez Florjančič,
predsednik, podpredsednik.
Ivan Kermavner,
nadučitelj.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Se-
dula na Tolmiškem 300 gl. v podporo revnim
prebivalcem, ki zaradi slabe letine pomanjkanja trpé.

— (Konfiskacija) Včerajšnje številko na-
šega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnistvo
zaradi članka: „Občni zbor Slovenskega dru-
štva v Mariboru“, oziroma zaradi govora gosp.
Dečka o Celjskih porotnikih. Mislili smo, da se
sme slobodno tiskati, kar se govori pri občnem zboru
v navzočnosti kacic 200 oseb in c. kr. komisarja,
a konfiskacija nas je poučila, da smo se ljuto varali.

— („Matica Slovenska“) V predvčeraj-
šnjem velikem, oziroma občnem zboru imenoval
se je na predlog g. prof. Pleteršnika grof Harrach
jednoglasno častnim članom, kar se mu je tako
brzobjavno naznanilo. Dnevni red pa se ni dovršil.
Da se rešite ostali 7. in 8. točka, skliče se meseca

januarja izreden zbor. Podrobneje poročamo danes
in v prihodnjih listih.

— (Slovensko gledališče.) V 8. dan t. m.
vršila se bode tretja slovenska predstava.
Dramatično društvo, ozir jemaje na mnogostranske
želje, da bi se kolikor možno i igre s petjem pred-
stavljale, pridobila si je dobroznanega učitelja petja
in komponista g. Burgarella, odbornika „Glas-
bene Matice“, kateri poučuje in bode vodil petje
pri predstavah. Omenjeni večer predstavljal se bode
igrokaz s petjem v dveh oddelih, „Bisernica“.

— (Obdarovanje z zimsko obleko.)
Jutri v soboto 8. decembra ob 11. uri dopoldne se
bo, kot vsako leto, v čitalnični dvorani razdelila 80
revnim šolskim otrokom popolna zimska obleka. Od-
dbor gospij vabi vse dobrotnike in dobrotnice, da se
udeležijo te razdelitve.

— (Živela ravnopravnost!) „Zveza žu-
panov Ljubljanskega okraja“ poslala je svoje dni
neko prošnjo na slavno vlado, kako pač drugače,
nego v slovenskem jeziku pisano. Te dni prišel je
odlok, — a v nemškem jeziku!

— (Gosp. Wallace Mackenzie,) ki se je
bavil štirinajst dnij v Ljubljani in po Gorenjskem,
odpotoval je danes v Zagreb, kjer se ustavi tudi za
kaka dva tedna. Potem odpotuje v Bosno in Her-
cegovino, da se tako seznanji z razmerami Jugoslo-
vanov. O Slovencih izrekel se je jako povoljno in me-
nil, da smo najbolj podobni Bolgarom, katere je za
svojega bivanja v Turčiji natančno opazoval in spo-
znaval. O svojem potovanju po Slovenskem spisal je za
zdaj dva feltona v „Times“.

— (Miklavžev večer.) Po starem sloven-
skem običaji, da se primerno obhaja večer pred
sv. Miklavžem, priredil nam je „Sokol“, najživabnejše
mej našimi društvi, v sredo jako prijetno zabavo, ki
je imela popoln uspeh in ostane zlasti mnogobrojno
zastopanej deci v trajnem spominu. Po nagovoru
staroste g. Valentinčiča in po izbornem osmospevu
„Vlasty“ nastopil je Miklavž s svojim sijajnim sprem-
stvom. To je bil prizor za naš maloletni naraščaj!
Kar zamaknjeni so gledali otroci in radost in strah
vrstila sta se v mladih srcih, ko je Miklavž hodil
po dvorani in po svojih spremljevalcih delil darove,
dočim so parkeljni ropotaje in rožljaje prežali na
kako mlado žrtev. Miklavževa nagovora, kakor tudi
oni dra. Fausta bili so prav prikladni, oprave lepe,
sploh pa ves prizor s potrebno dostojnostjo v občo
zadovoljnost zvršen. Vse ostale pevske točke bile
so izvrstne, kajti pri osmospevih in četverspevih
sodelovale so naše najboljše moči, posebno burna
pohvala donela je „Tičici gozdni“ z gosp. Medena
zvonkim tenorjem; tudi vojaška godba pešpolka
št. 17. rešila je, kakor vsekar, svojo nalogo na
občno priznanje. Izrekaje toplo zahvalo „Sokolu“
in rediteljema gg. Paternostru in Pečniku za
ta Miklavžev večer, ki je prekosil vse svoje pred-
nike, želimo samo to, da bi tudi naši politični Mi-
klavži bili jednako radodarni, kakor je bil predvče-
rajšnji, ter da bi skoro dobili „Narodni dom“, čegar
potrebo smo o Miklavževem večeru jako živo čutili.

— („Duhovni pastir“) bode naslov no-
vemu listu, ki prične po novem letu izhajati v Ljub-
ljani. Urednik mu bode gosp. Kržič.

— (V Varaždinu) začne o novem letu
izhajati nov tednik „Hrvatski narod“. Urednik mu
bode naš rojak gosp. Jarnej Francelj.

— (Draginja v Ljubljani) postaja čim
dalje neznosnejša. Exempli gratia staneta dve drobni
jajci 7 kr., količkaj debelo jajce pa štiri kraj-
carje. Mestni očetje bodo tudi v tej zadevi morali
kaj ukreniti. Pred vsem bode treba omejiti delokrog
predkupcev.

— (Pri mestni klavnici) se snuje nov
živinski trg. Mestni magistrat oddaje brezplačno
prav dobro, gnojno, že odkopano prst vsakemu, kdor
jo hoče odpeljati.

— (Udušil) se je danes po noči J. N.
Plautz-ov hlapec v Šiški. Da si zvečer sobo malo
pogreje, prinesel si je v loncu žrjavice, in naložil na
vrh še premoga, in potem gotovo brezskrbno za-
spal. Ker je bila soba dobro zaprta, prouzročila sta
soparica in dim njegovo smrt. Našli so ga danes

ob 1/2 8. uri že mrtvega, potem ko so vrata s silo odprli.

— (Z Vidma) se nam piše: „Da se naš kmet svojih pravic zaveda in odločno zahteva, da so uradniki, s katerimi mu je občeovati, zmožni njegovega jezika, da pa doslej taci uradnikov še nemamo, razvidi se iz naslednjega: V četrtek 29. t. m. ob 10. uri dopoldne bila je razpisana na Vidmu obravnava zaradi plačila kupljenega šolskega poslopja, h kateri so bili povabljeni Videmski in Artiški občinski zastopniki in kraj. šol. svet. K tej obravnavi bil je odposlan od okrajnega glavarstva dr. Gaismayer, poznat iz Sromljanske trtno-ušne afere. Seja bila je burna, ker so občinski zastopniki, kar je mej njimi pravih kmetov, zahtevali, da se obravnava vrši slovenski in ker so se branili podpisati po imenovanem komisariju v nemškem jeziku sestavljeni zapisnik. Ali ostanejo res vsi naši klici: Dajte nam uradnikov, s katerimi se moremo sporazumeti! le glas upijajočega v puščavi? Kdaj pridemo do boljšega? Poslanci naši, zapišite si to dogodko na rovaš!“

— (V mestnej klavnici) se je meseca novembra 1883 zaklalo 293 goved, 1261 prašičev, 372 telet, 330 kostrunov in kozlov in 13 kozličkov. Sedem prašičev je bilo ikrastih in od konjača pokončanib.

— (Izpred porotnega sodišča.) Na Svečnico t. l. bil je za 32 let starega krojača Josipa Cizelj-na vesel dan, kajti novcev je bilo precej v žepu, in Cizelj, vesel Dolenc iz Turjaka doma, podal se je s svojo ženo v zgornjo Šiško in tam pri „Dalmatincu“ požigal „dobro“ dalmatinsko vince, najprvo črnega, potem zopet belega — več jih ni bilo na izber, — tako dolgo, da je skupna vsota pijače po metrični meri dorasla na cele štiri litre. A Cizelj je bil, kakor pripoveduje, svoj čas vojak, in za ta stan je bil ob 9. uri pred polnočjo vedno skrajni čas, zapustiti se tako razkošno veselico in podati se domov. Temu redu moral se je i zdaj ukloniti, kajti stanuje v Konjuški ulici št. 1. v Ljubljani, in ta hiša je last c. kr. upokojenega stotnika, kateri se strogo drži še vojaških obredov in točno ob 9. uri ali lastnorčno, ali po kom drugem da zapreti hišne duri. Cizelj, kakor naglašam, spoštuje vojaške postave še post festum, ko je že na odpustu; bil je tedaj jako iznenaden, da se stotnik-posestnik ne ravna točno po vojaških pravilih, kajti ni se odbila osodepolna deveta ura, „zapfenstreich“ v stotnikovi hiši, in že so bile hišne duri zaprte. Krojač Cizelj trkal je sprva le po malem na hišne duri, polagoma postal je jezen in „Dalmatince“ je tudi razgrajal po glavi, — dasiravno je predsednik sodišču g. pl. Zhuber menil, da se štirje litri od Šiške do Konjuških ulic „zavolj tega“ že razkaže, — in Cizelj počel je loputati po hišnih durih in razgrajati, dokler ni preteklo več v hiši stanujočih hišnih durij odpirat. Ko so bile duri odprte, šel je Cizelj v svoje stanovanje; a vedno je še zabavljaj, da to ni vojaški pravilno. Doslej razvijala se je vsa stvar jako humoristično, a sedaj pride žalibog resna stran. Gostači so nekoliko zabavljali nad neotesanim upitjem in razbijanjem Cizeljna, in jako jezična Cizeljka prepira se, mesto da bi šla za možem v sobo, z „vicetom“, to je drugim „hausknechtom“, ki služi pri Zagorci na Starem trgu, in se kar spusti v njega. A „vice“, Josip Selan, se ni pustil pretepati kar meni nič tebi nič, poprime Cizeljno ženo za lase, ta pa kliče moža na pomoč, kateri prihiti iz sobe in Selana po glavi udari z desko, da se takoj na tla zgrudi. Selan je čez nekaj časa potem ustal in, kakor Cizelj pripoveduje, rekel, da je bil že mnogokrat bolj tepen, brez da bi mu kaj bilo, in odšel v hlev k Zagorcovim, v Paluzatovo hišo, kjer se je v mrvo ulegel. A ta udarec bil je hud, kajti Selan ni več ustal; prenesli so ga v deželno bolnico in tam je, ker je kri pritekla v možgane, umrl 4 februarja t. l. Zatoženi krojač Cizelj ne taji, da bi bil Selana po glavi udaril, a ne more se spominjati, s čim. Pravi da to, kar je storil, je storil v velikej razburjenosti in da bi branil ženo in sebe, in dostavi, da bi svojo ženo, ko bi se jej kaj zgodilo, še zdaj branil vsakim načinom. Porotniki pa neso bili preverjeni, da bi bil

Cizelj toliko razburjen in da bi bila silna bran potrebna, zatorej so zanikali oba tega se tikajoča vprašanja, potrdili pa vprašanje, da je Cizelj kriv hudodelstva uboja. Sodišče obsodi Cizeljna na dve leti teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec.

— (Na Jesenicah) ponesrečilo se je včeraj v rudniku pet delavcev. Trije so mrtvi, dva ranjena

— (Z Dolenskega) poslala se nam je pritožba, da ker je cena kmetijskih pridelkov za visna jedino od kupovalcev, zato se deteljno seme za 200—300% slabše prodaja, nego po drugih avstrijskih deželah, in da bode skoro treba poiskati si kak vnanji trg, zlasti za deteljno seme.

— (Poziv!) Čestiti člani Novomeške narodne Čitalnice vabijo se uljudno k občenemu zboru, kateri bode v nedeljo dne 16. decembra 1883. ob 2. uri popoldne. Spored: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev novega odbora. 4. Posamični predlogi.

— (Mariborska posojilnica) imela je do konca novembra 255.545 gold. 59 kr. dohodkov, 215.831 gl. 96 kr. izdatkov, torej 471.377 gl. 55 kr. prometa.

— (Koledar za 1000 let,) to je od 1. januarja 1801 do 31. decembra 2800, izdelal je neki g. Störk v Mariboru. C na mu je 1 gld.

— (V Spljetu) snežilo je včeraj popoldne tako močno, da že več let kaj jednacega ne pomnijo.

— (Duhovenske spremembe.) V Goriski nadškofiji: G. Mat. Kravanja postal je kn. nadšk. konzist. svetnik. G. J. Skočir je dobil župnijo Pod Melcami. G. Iv. Trevizan pa Brečan. G. Joah. Jereb, vikar v Jagerščah, je vzprejet v kapucinski red. G. Fr. Mahaček, katehet na deški šoli v Gorici, je šel v pokoj in na njegovo mesto je izvoljen g. Fr. Kastelic. — V Lavantinski škofiji: G. Josip Jurčič je prezentiran za župnika v Dramljah. G. Anton Gorečan je provizor, g. B. Kukovič pa kaplan v Loki.

— (Razpisana je služba) občinskega tajnika v Podgradu (Il'r. Castelnuovo). Plača 400 gl. Prosnje do konca t. m. na tamošnje županstvo z dokazom znanja slovenskega, nemškega in italijanskega jezika.

Na zdravje!

Danes v petek dne 7. decembra t. l. priredi se tretji zabavni

Sokolski jour-fixe

v gostilni „pri Virantu“ na sv. Jakoba trgu.

Začetek ob 1/2 9. uri.

Reditelja večera sta gg. Sokolovca Breskvar in Mulaček.

Če gg. pevce Ljubljanske Čitalnice in Sokolovce vabi v obilo udeležbo najuljudneje

Odbor „Sokola“.

Ustop k „Sokolskim jour-fixem“ dovoljen je vsled sklepa občenega zbora l. 1870. jedino le gg. pevcem in Sokolom. — Po družabnikih upeljani gostje predstaviti se imajo starosti ali pa njega namestniku.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. decembra. Iz gotovega vira vem poročati, da je ministerstvo zahtevalo akte, zadevajoče volitve v okrajni zastop Ptujski. Godile so se strahovite nedostatnosti in zato bode baje volitev ovržena.

Dunaj 7. decembra. Taafe odgovarjaje na Heilsbergovo interpelacijo o nekdanjem premeščenju Vestenecka pravi, da ima eksekutiva pravico predstavljati uradnike iz službenih ozirov in da on od uradnikov zahteva, da delajo po intencijah vlade. Rechbauer interpeluje pravosodnega ministra o zadevi Rothschedl-a v Šmariji.

Bruselj 7. decembra. Včeraj popoldne ob 5 1/2 uri navstal je v parlamentnem poslopi, ko so poslanci ravno imeli sejo, ogenj, ki se vsled močnega vetra hitro razširil in popolnem uničil oni oddelek, kjer je zbornica po-

slovec. Drugi deli poslopja, kjer je ministerstvo vnanjih zadev, naučno ministerstvo in senat, so ali malo poškodovani, ali deloma obvarovani. Več požarnih brambovcev ranjenih; kakor se govori, nekoliko vojakov mrtvih. Požar so ob 10. uri zvečer ukrotili.

Razširjeno zdravilo. Množeca se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje (drožnik) in sol“ dokazujejo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu in trganju, kilam in ranam itd. Steklenica z navodom rabljenja 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (690—2)

Javna zahvala.

Podpisani odbor šteje si v prijetno dolžnost, izreka ti tem potom najprisernejšo zahvalo č. gg. pevtem za njih sodelovanje v „Sokolovem Miklavževem večeru“, osobito g. Medenu, koji je s svojim lepodonečim glasom navzoče v novič popolnem očaral; dalje gospodom, ki so izvolili sodelovati v skupini Miklavžev in slednjič posebno še gg. rediteljema J. Paternostru in Pečniku, katera sta radovoljno prevzela vso uredbo ter se potrudila, prirediti nam ta pot v istini lep, vesel in v pravem pomenu zabaven večer.

Letošnji Miklavžev večer „Sokola“ ostal bode vsem navzočnim gotovo v najboljšem spominu.

Vsem sodelujočim tedaj še jedenkrat iskrena zahvala.

Na zdravje!

V Ljubljani v dan 7. decembra 1883.

Odbor „Sokola“.

Poslano.

Že dlje časa trosijo po predalih „Ljudskega glasu“, kakor tudi po javnih lokalih nekateri izmed mojih „posebnih prijateljev“ (seveda sami Poštenoviči) raznovrstna stara in nova obrekovanja in laži o mojej osobi.

Tukajšnji krojač F. Z. leznikar, kot četovodja meni sovražne druhal, priobčil pa je še posebej v zadnji številki „Lj. Gl.“ neko „Poslano“ polno zviždač in lažij, brez da bi imel korajžje svoje ime objaviti.

Deloma merijo te laži na oškodovanje mojega dosedaj poštenega imena. Kdo izmed vas mi hoče dokazati najmanjši pregrešek v mojem stanu kot delavec ali vojak ali samostalen obrtnik? Na dan ž njim! Naravnost in z imenom! Sicer ste nesramni lažnjivci!

Da bi se pa moja obrt škodila, trosi se laž, da dajem v kaznilnice delati itd.

Kar to zadene, zavežem se javno vsacemu, kdor mi veljavno dokaže, da bi bil jaz, odkar imam samostalno obrt, posredno ali pa neposredno dal v kaki kaznilnici za mojo obrt le za jeden krajcar dela napraviti, plačati mu takoj 50 gld.

Skodoželjneži, prilka je lepa, zaslužite jih!

Matija Kunc.

Poslano.

Restavraterji in gostilničarji opozarjajo se na inserat gledé restavracije in kavarne v „Narodnem domu“ v Ptuj. „Narodni dom“ stoji sredi mesta, ima veliko dvorišče, hleve; v prvem nadstropji je več sob pripravljenih za prenočišča.

Lehko se napravi hôtél, kakor je bil že več let, in ker je prav za prav le jeden v celem mestu. Okolica je izključno slovenska, v mestu samem je mnogo Slovencev, vsem je „Narodni dom“ naravno središče in zbirališče, ker drugod ni narodne gostilne in kavarne. Shodi in zborovanja vrše se v „Narodnem domu“, Čitalnica, ki prireja veselice in razne slavnosti ter ima lepo število udov, nastanjena je v „Narodnem domu“. Le nekoliko podjeten in marljiv restavrater bi izvrstno izhajal, in to tem lože, ker so plačilni pogoji ugodni, promet pa bi bil velik. (764—1)

Sredstvo.

katero se uspešno upira tako močno razširjenim boleznim na plučah: sušici, plučnici, jetiki itd. ima gotovo neprecenljivo vrednost. Ne moremo si kaj, da ne bi opozorili, da ve gospod Teodor Rössner v Lipskem (Sakson.) za tako sredstvo, o katerem daje drage volje pojasnila.

Tujci:

dne 5. decembra.

Pri **Stonu**: Neuse z Dunaja. — Rosenberg iz Siska. — Dr. Hirschfeld z Dunaja. — Potočnik iz Trsta. — Stein z Dunaja.

Pri **Mallé**: Schieffer, Baad, B-rner, Kralowsky in Buckenmayer z Dunaja.

Pri **južnem kolodvoru**: Perititz iz Gradiške. — Dovrak iz Numkendorfa.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
5. dec.	7. zjutraj	720.52 mm.	- 1.0°C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	723.96 mm.	+ 4.6°C	z. jz.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	729.33 mm.	+ 0.2°C	z. sszh.	jas.	dežja.
6. dec.	7. zjutraj	731.54 mm.	- 4.6°C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	731.99 mm.	- 2.4°C	sl. svz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	735.27 mm.	- 5.8°C	sl. svz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura obeh dnij je znašala + 1.3° in - 4.3°, za 0.7° in 4.9° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani
dné 7. decembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	20
Ječmen	4	71
Oves,	2	92
Ajda,	5	4
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	68
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	60
„ povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	54
Koštrunovo	—	36
Kokoš	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	14
Slama,	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	6	80
„ mehka,	4	40

Dunajska borza
dné 7. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	15	kr.
Srebrna renta	79	60	„
Zlata renta	98	60	„
5% marcna renta	93	85	„
Akcije narodne banke	836	—	„
Kreditne akcije	281	30	„
London	120	65	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	59	„
C. kr. cekini	5	70	„
Nemške marke	59	20	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	121	„
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	167	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	50	„
Ogrska zlata renta 6%	120	35	„
„ „ 4%	87	55	„
„ papirna renta 5%	85	20	„
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	25	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	80	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	50	„
Kreditne srečke	100 gld.	172	75
Rudolfove srečke	10	19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	107	„
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	216	50

Globoko užaljeni naznanjamo zopet vsem sodnikom in znancem prežalostno vest, da je vse-mogočni Bog v njega nerszumljivih sklepih izvolil k sebi v lepše življenje pozvati našo preljubljeno, nepozabljivo hči

JOSIPINO,

zasnuvša danes ob 3/4. popoldne po nenadnej hudej boleznij v 16. letu, pobilženo s sv. zakramenti za umirajoče in s krepilom sv. poslednjega olja.

Truplo predrage ljube ranjce se bode v petek 7. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu preneslo k večnemu počitku. (782)

Prosi se tihega sočutja.

V Ljubljani, v 5. dan decembra 1883.

Josip in Franja Leuz, Marica in Franja, stariši. sestri.

Zahvala.

Mej dolgo trajno boleznijo v naročji Gospodovem počivajočega gospoda

Matije Gerber-ja

skazovalo se je od vseh stranij toliko preprijaznega sočutja, da smo primorani tem potom izre-kati najiskrenejšo zahvalo za vse dokaze spošto-vanja in čišlanja, katero je dragi ranjki povsod užival.

Jednako toplo se zahvalujemo vsem sorodnikom in znancem, vsem sl. korporacijam in društvom, ki so včeraj v tako lepem šte. ilu pokoj-niku skazali zadnjo čast, posebej še katoliškemu društvu rokodelskih pomočnikov za njega mili nagrobnici.

V Ljubljani, 6. dné decembra 1883.

(783)

Zalujoči ostali.

Poslano.

(4-35)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
i kas izkušnan lek proti trajnem kašlju pljučvine i
želodca bolesti grkljana i proti mēhurim kataru,
kas i elasticah za **(PASTILLEN)**
prebavila
malinas kod **Hinke Mattonija** (Karlovi vari u Ceskoj).
Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba, **MATTONI'S**
treba ostro paziti. **GISSHÜBLER**

Iz Št. Petra na Notranjskem se naznanja v 30. dan novem-bra t. l., da je pretečeni teden neki prešič priromal menda čez goro Sv. Trojice. Od kod je ta romar prišel, tega ne vemo. Torej naj se tisti, kateri ga je na popo-tovanje poslal, pri županstvu v Št. Petru oglasi. Prešič je v dobrih rokah.

Županstvo v Št. Petru.

(772-2)

Ivan Špillar.

„VALVASOR“

Krajčeva izdaja, nevezan, se cenó proda. — Na-tančnej se izve pri upravnistvu „Slovenskega Na-roda“.

(759-3)

Razpis.

V občini Podgrad (Ilirisch Castelnuovo) je razpisana služba občinskega tajnika z letno plačo 400 gld. Prosilci za to službo naj dokažejo popolno zmožnost uradovanja in znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Prošnje naj se do konca decembra 1883 pri tukaj-šnjem županstvu uložé.

Župaustvo v Podgradu,

dne 1. decembra 1883.

(772-2)

Lovski pes (brek)

bolj majhne postave, bele kratke dlake, z rujavo liso krog levega očesa in z zastrizeno črko A na levem stegnu, ki čuje na ime „Skok“, se mi je pred 4 dnevi izgubil. Kdo pove, kje je, dobi primerno nagrado.

Dolenji Logatec, v 4. dan decembra 1883.

(779-1)

A. Candusso.

Trgovski ucenec,

13 do 14 let star, zmožen slovenskega in nemškega jezika, vzprejme se v prodajalnico mešanega blaga v **Kamniku** pod čifro **A. S.** — Več se zvé pri trgovcu **J. Luckmann-u** v Ljubljani. (785-1)

Skladbe,

zložil **F. S. Vilhar.**

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v slovanskem svetu nemalo senzacija vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zam. niva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem davi; ona obsega: I. **samospeve**, II. **m. žke zборе**, III. **mešane zборе** in IV. **skladbe za glasovir.**

Knjiga je vrlo ukusno opravljena ter ima na ve-likem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna **J. Giontini-jeva** po 2 gld. 40 kr.; dobi se pa tudi pri skladatelji samem v **Karlovc** (Hrvat-ska) po 2 gld. 20 kr. (744-7)

Trboveljski gladki premog

prodaja po najnižej cení

LUDVIK STRICEL.

Naročila prejema se v **Gradišci** pri so-darji in na **Sent Peterškem predmestji** št. 47 („Bierhalle“). — Tudi prejema se naročila moji **dimnikarski pomočniki.** (775-3)

1000 litrov

izvrstnega žganja, pravega tropinca

prodaja po nizkej cení

(776-1)

Fran Bratina, posestnik iz **Ustja** pri **Ajdovščini.**

Kakovost in cena žganja se pošilja na zahtevanje franko.

C. k. privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jas,
v Ljubljani, **Hôtel Evropa.**

Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakatero šivanje. (376-25)

Sestletna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4 do 5 gl.

Blesteca razpela

mojsterski plastično izdelana, du-dovito lepega vida etc.!

Ta razpela so pobarvana z novoiznajdenimi, izključno privi-legiranimi, po noči svetečimi se kristalnimi barvami, katere se nikdar ne pokvarijo in se svetijo tako, kakor kresnice o poletnej noči; v jednakem svitu in lepoti blestijo tudi ta od nas iznajdena ob sebi svetla razpela.

Za briljantno svetlost se jamči.

Cena jednemu gl. **2.50**, finejšemu gl. **3.75**, izredno lepo izdelanemu gl. **5.—**

Pošiljajo se za gotovino ali pa po poštnem povzetju.

Dobivajo se jedino le pri

Klingl-u & Baumann-u na Dunaji, I., Tegetthofstrasse 3.

NB. O ponarejatih se svari; vsako naših novoizum-ljenih blestečih razpél nosi našo varstveno znamko (K. & B. Wien). (750-2)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bo-lezni v želodec,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdeto sapo, napihne-nje, kisló podiranje, šči-panje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in píeno in slez, zoper zlatenico, gnuš in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper kró v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pičajo, érve, zoper boleznij na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna **Gabriel Piccoli**, na dunajskej cesti; lekarna **Josip Svoboda**, na Preširnovem trgu. V Novem mestu: lekarna **Dom. Rizzoli**; lekarna **Josip Bergmann**. V Postojni: **Anton Leban**. V Gorici: lekarna **A. de Gironcoli**. V Ajdovščini: lekarna **Michael Guglielmo**. V Celji: lekar **J. Kupferschmied**. V Kranj: lekar **Drag. Šavnik**. V Kamniku: lekar **Josip Močnik**. V Radovljici: lekar **A. Roblek**. V Sežani: lekar **Ph. Ritschel**. V Crnomlji: lekar **Ivan Blažek**. V Skofjeji Loki: lekar **Karol Fabiani**.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš iz-delek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisnena besede: **Echte Mariazeller Magentropfen** — **Brady & Dostal** — Apotheker, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sod-nijsko spravljenó varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamen-jem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki né-majo teh znakov istinitosti, naj se zavrzéjo kot po-narejeni in prosimo, naj se nam taki slučajij takoj na-znaujijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148-117)

V „Narodnem domu“ v Ptuj
(prejšnji „Hôtel Stadt Wien“)
daje se v najem s 1. majem 1884. leta
restavracija s kavarno
in drugimi prostori. (763-1)
Vse drugo poizve se pri gospodu **dr. Al. Gregoriču**, čitalničnem predsedniku in odvetniku v Ptuj.
Št. 16.278. (769-2)

Razglas
mladeničem, vojaščini podvrženim.
Zaradi prihodnjega vojaškega nabora v letu 1884, h kateremu bodo klicani v letih 1864., 1863., 1862. in 1861. rojeni mladeniči, se javno naznanja:
1. Vsak tukaj prebivajočih domačih ali vnanjih mladeničev, kar jih bude k prihodnji redni rekrutb. poklicanih, mora

meseca decembra 1883.
v magistratnem ekspeditu se oglašiti.
Kdor se ne oglasi, zadenejo ga nasledki §. 42. vojne postave.
2. Vnanji, t. j. taki, ki neso v Ljubljano pristojni, morajo k temu upisu seboj prinesiti popotne liste ali druge izkaznice.
3. Začasno zunaj svojega rojstnega kraja bi vajoče ali pa bolne mladeniče smejo oglašiti stariši, varuhi in drugi pooblaščenici.
4. Tisti, ki mislijo prositi ali začasnega oproščanja od vojaščine ali pa oproščanja od dejanske službe vojaške, imajo pri upisovanju tukaj izročiti rodbinske listine in druga potrebna pisma.
5. Dolžnosti oglasa in drugim, iz vojne postave izvirajočim dolžnostim se ne oá ogniti z izgovorom, da se za te dolžnosti ni vedelo.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 23. dan novembra 1883.
Župan: Grasselli.

Takoj delujoče. Uspeh zajamčen.
Neizogibljivo!
Denar dobi vsaki takoj povrnjen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči
ROBORANTIUM
(brado ustvarjajoče sredstvo)
brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plesah, izpalih in ostelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenju. Uspeh po večkratnem močnem utrenju. Uspeh po večkratnem močnem utrenju. Pošilja v steklenicah po 1 gldi 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.
J. Grolich v Brnu.
V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu lekar **Pavel Rocca**; v Gorici lekar **C. Cristoffletti**; v Reki lekar **C. Sühavy**; v Celji **A. Krisper**; v Mariboru **J. Martinz.**
Ni sleparija! (696-6)

Telegram!
Oskrbništvo mase fa irane „velike anglo-britiške srebrninske tovarne“ prodaje vso čiherno robo po pravno ceno. Če se pošlje ali poštno povzame 8 gld. 50 kr., dobi se lična mizna oprava iz čistega najfinejšega anglo-britiškega srebra (katera je veljala prej več kot 40 gld.) in dobi vsak naročnik pismeno garancijo, da ostane jedilno orodje 10 let lepo belo.
6 namiznih nožev z izvrstim jeklenim rezilom,
6 pristnih anglo-britiško srebrnih vilic iz jekla,
1 masivnih anglo-britiško srebrnih žlic,
6 finih anglo-britiško srebrnih žličic,
1 teška anglo-britiška srebrna zajemalnica za juho,
1 masivna anglo-britiška srebrna zajemalnica za mleko,
6 izvrstnih anglo-britiško srebrnih nožnih podstavkov,
6 namiznih anglo-britiško srebrnih žličic za pojužnik,
6 pristnih anglo-britiško srebrnih vilic za pojužnik,
1 izvrstna posodica za poper ali sladkor,
6 lepih masivnih čašic za jajca,
6 najfinejših anglo-britiško srebrnih žličic za jajca,
1 krasen anglo-britiško srebrn podstavnik 30 cm. dolg.
1 cedilo za čaj, najboljše vrste,
2 izborna namizna salonska svečnika,
4 najfinejše sladorne čašice na visokih nogah.
65 kosov, ki veljajo le 8 gld. 50 kr.
V dokaz, da moje oznanilo
ni sleparksko,
se tu javno obežem, da vzamem blago, ako ne ugaja, brez ugovora nazaj; torej je vsako naročilo brez risice.
Po drugej firmi anonisano namizno orodje z marko „pristo zboljšana Britanica“ je navadna šušmarija, in jo pošiljam na zahtevanje v enakem številu za 1 gld. ceneje.
Kdor hoče tedaj dobiti dobro in solidno blago, ta naj se, dokler je še kaj v zalogi, zaupljivo obrne do
J. H. Rabinowicz-a, Dunaj,
Central-Depôt der Anglo-Britischen Silberfabrik, II., Schiff-
amtsgasse 20. (743-3)
Snažilni prašek za našeto orodje dobiva se tudi pri
men, po 15 kr. škateljca.
Filijale: v Parizi, Londonu.

V nesrečni katastrofi v Casamicciola
dné 28. julija 1882. leta je bil švicarski fabrikant ur
Jean Denis na otoku
Ischia zasut
in se je ondu v 41. letu svoje dobe zadušil. Kljubu vsemu poizvedovanju postavljenega kuratorja **Giacoma Bulatti** v Neapolji se neso našli niti sorodniki, niti pravni dediči, da bi prevzeli njegovo veliko premoženje, obstoječe iz: **dveh tovaru, zalog blaga, vrednostnih papirjev in gotovine.**
Pošiljatev 12 za ojev, imejočih v sebi **2460 pristnih švicarskih ur**, ki so bili transito Dunaj namenjeni v iztok, pridržal je speditör **Fr. Rauvaur fils** v 7. dan avgusta lanskega leta, ter v 16. dan oktobra izročil podpisanej trgovini z urami naročivši, da naj se ure, ker stroški shrambe vedno naračajo, **zastonj oddajajo, samo da se pokrije carina in vozina** ter se kuratorju omogoči izvesti zapuščinski račun, ter da blago dalje ne leži.
Ure imajo prvotne vrednosti po 70, 62 in 54 frankov, vender pa se na izredno izgubo ne more jemati ozir, posebno ko veliko premoženje itak nema dediča in vse pripade državi.
Ure se oddajo po spodaj naznačenih cenah, znašajočih carino, vozino in pristojbino za shrambo.
1440 verižic iz double-zlata, katere so tudi bile v zabojih, priložé se vsaki uri, dokler jih je kaj, **zastonj.**
Blaga je: 12 zabojev J. D. 4683/94, imejočih v sebi:
1260 ur na sidro, švicarsko kolesišče, iz niklja in srebra, s po noči blestečim kazališčem.
1200 srebrnih Washington-remontoir-ur z enakim kazališčem.
Za vozino, carino in shrambino pristojbino naj se pošilja za prvič naznačene ure po **gl. 6.95**, za druge po **gl. 8.52** ali z nakaznico, ali pa po pošt-nem povzetju; vsakej pošiljati se priloži po jedna označenih verižic, dokler jih je kaj. (781-1)
Zapuščinsko pooblaščenici:
Uhrencommissionshaus L. SPIERING,
Wien, II., Eliashof, neben Schöllerhof.

2000 najslavnejših zdravnikov Evropskih, katerih spričevala se bodo priobčila, ordinujejo
Popp-ova zobna zdravila
kot najboljša za usta in zobe. — Kolajne raznih razstav.
izza 30 let izkušena
Anatherin zobna voda
dr. J. G. POPP-a na Dunaji,
c. kr. dvornega zobo-zdravnika, I., Bognergasse 2.
Radikalni zobni lek za vsako zobobolje, vsako bolezen v ustih in v dlesnu, olajšuje zobenje pri otrocih in je neogibna pri uporabi mineralnih vod, izdatna za grgranje pri kroničnem vratobolji in zoper difteritido.
Velika sklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld. in mala po 50 kr.

vegetab. zobni prašek stori po kratkej rabi zobe blesteče, ne da jih pokvari. Cena škatelci 63 kr.
Anath.-zobna pasta v steklenih skledicah po 1 gld. 22 kr., za čiščenje in ohranjenje zob, odpravo slabege duha in zobnega kamena.
arom. zobna pasta, blesteče beli zobje po kratkem uporabljenju. Zobje (pravi in umetni) se ohranijo in zabrani se zobobolje. Po 35 kr. za jeden kos.
zobna plomba, praktično in najsigurnejše sredstvo, s čemer si vsak lahko sam plombira ótle zobe. Cena za zavitek 2 gld. 10 kr.
med. milo iz zelišč, izvrstno toaletno sredstvo zoper braste, lišaj in pege, za čiščenje in ohranjenje bele, čiste polti, oper ujedce, ogrece in kurjo polt. Cena 30 kr.
zobna sredstva se vnovič uporabljajo v *Dunajskeje c. kr. občnej bolnici* na pri-očanje profesorja *Drasche-ja* in se pripoznavajo za izvrstna.
Pred ponarejatvami se svári, s katerimi si pomagajo nekateri fabrikantje, da si osvojevajo tovarniško znamko, ki je mojej jako podobna in izdelujejo blago, ki je po zunanosti mojemu zelo jednako.
Pri nakupu vsakega izdelka naj se natanko pazi na firmo. (776-13)
Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, G. Piccoli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, dalje pri trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petričić, L. Pirker, P. Lassnik, Terček & Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofjeji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Krškem: F. Bömches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Litiji: J. Benes, lekar; v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novem mestu: D. Rizoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Crnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: V. Kordas, lekar; v Pontafju: P. Osaria, lekar.

Slika pesnika S. Gregorčiča
dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“ — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.
Gostilna „zur Krone“,
v Ljubljani, Gradišče 7.
Kegljišče,
ki se da dobro kuriti, je za nekatere dni v tednu še prosto ter se odda družbam. Gorko priporočam p. n. občinstvu kegljišče kakor tudi izvrstno jed in pijačo
Za obilno obiskovanje prosi
z odličnim spoštovanjem
(766-3) **Karol Roitz,** gostilničar.

Zoper jetiko!
Radgostski
universalni čaj
in
rožnovski maho-rastlinski celtički,
priporočajo se posebno za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolečine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!
Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v prepričanje
G. lekarnarju **J. Seichertu** v kopelji Rožnovi.
Izvolite mi zopet s poštnim povzetjem poslati 10 škatlic svojih izkušnih „rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov“, kajti ti celtički mojej soprogji izvrstno blažijo kašelj, kateri jo uže od zime počenša hudo nadleguje. Prontej boleznj zdaj ne pom. r. jo nobedna zdravila — osobito ne mogo rabi nobedni opijati. Zatorej potrebujem večje zaloge, ker mi je prva pošiljatev Vaša uže skoraj pošla.
Z vsem spoštovanjem se priporočá
Med. in kir. dr. **J. Matousek,**
mesni zdravnik.
V Ustji, dne 5. septembra 1876.

Vaše blagorodje!
Prosim, da mi s povzetjem blagovoljno pošljete 2 zavitka svojega „radgostskega univerzalnega čaja“ — njega dobremu učinku se ima moja žena zahvaliti, da se jej je stara bolezen zdato zboljšala.
Spoštovanjem
Janez pl. Szabo.
V Smolniku (na Ogerskem, Oipski komitat), dné 25. aprila 1878.
G. lekarnarju **J. Seichertu** v kopelji Rožnovi
Po zelo težavnih marših v Turčiji sem si nabavil hudo pljučnico. No, danes se usojam za pril. žena z go d. ujudno prositi Vas, da mi pošljete svojih stavnih rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov ter radgostskega univerzalnega čaja.
Sé srčnim pozdravom se beležim
J. Novotny
car. ruski kapelnik, zdaj na dopustu v Dušniku pri Rovdnici Češka. 5

Od tega po zdravniškej razložbi in predpisih pripravljene čaj, velja za 14dnevno robo pripravljene paket z nakazom o rabi 1 gld. av. v. Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtičkov 50 kr. Za kolek in zavijanje pa 10 kr. posebe.
Radgostski univerzalni čaj in Rožnovski maho-rastlinski celtički dobivajo se vedno le v lekarni **J. Seichta** v Rožnovi na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.
Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v Ljubljani, **W. König** v Mariboru, **S. Mittelbach** in **J. Cejbe** v Zagrebu, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v Gradci, **A. Marek** in **J. Kupferschmid** v Celji, **O. Russheim** v Lipnici, **Carl Grabacher** v Murau, **J. Illing** v Rettenmanu, **W. Thurnwald** v Celovci.
Zaloge
napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.
Doktor Horstova jedlno prava voda za oči, prirejena natanko po starem rodbinskem receptu tega svetovno slavnega zdravnika za oči, pripravna je za okrepjenje in vzdržanje vida v vsakej starosti; v kratkem ozdravi ne da bi bolnika motila v njegovem poklicu, frišni ali stari prasad na obeh, pege na rožnici in kašo ter odpravi sitno solzenje.
Izvirna steklenica z navodom za rabo velja **70 kr.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več.
Prava se dobi samo naravnost iz lekarne v kopelišči Rožnavi.
Rožnovski cvet za živce, hitro in trajno ozdravlja pučko, irganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah. Izvirna sklenica **70 kr. av. v.**, za kolek in zavoj **10 kr.** več. Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska). (693-6)

A. Debevec, zaloga premoga
 Marije Terezije cesta št. 14.
Priznano (770-5)
najboljši premog
 za zdatno znižano ceno.
 Za vsako konkurenčno ceno.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno
marčno pivo

v zabojih po 25 in 50
 steklenic

se dobiva iz (83-44)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Naznanilo.

Udano podpisani priporoča častitemu p. n. občinstvu svoja raznovrstna dobra

naravna vina,

o katerih dobroti se more vsakdor prepričati, ako za poskušnjo kupi 1/4 litra vsake vrste ter ob enem pokusi, katero mu najbolj ugaja.

Ob enem priporoča svoje različne fine in druge likerje, rozolije, rum in žganje, kakor tudi špecerijsko blago in deželne pridelke, tako tudi svojo zalogo tobaka, kolekov in poštinih stvari, katera je tudi ob nedeljah in praznikih odprta, ter obljubljuje točno postrežbo.

Točari naslednja vina:

Novo črno, podobno refosku	liter po	44 kr.
Staro črno, dobro	" "	40 "
Novo belo	" "	32 "
Staro belo	" "	36 "
Staro belo	" "	24 "

Tudi točari vinu podoben dober mošt iz sadja po 16 kr. liter.

Z odličnim spoštovanjem

(762-2) **Anton Stepanzig,**

v Ljubljani, Gradaščine ulice št. 10.

Naznanilo.

Vsled višje cene pri premogovih jamah primorani smo od današnjega dne naprej pri prodaji premoga sledeče cene ustanoviti, in sicer pri naročilih:

50 ko. = 1 colni cent	à 50 kr. za 50 ko.	} premoga	in à 52 kr. za 50 ko.	} presjanega
500 " = 10 colnih centov	à 48 " 50 "		à 50 " 50 "	
1000 - 1250 ko. = 20-25 colnih centov	à 47 kr. za 50 ko.	} premoga.		
2000 - 2500 " = 40-50 "	à 46 " 50 "			
5000 " = 1/2 vagona	à 44 " 50 "			
10000 " = 1 vagon	à 43 " 50 "			

V Ljubljani, v 5. dan novembra 1883.

(724-7)

Ljubljanski prodajalci premoga.

Darila za Božič in Novo Leto!

Velika izbér
 zlatih, srebrnih in
 nikljevih žepnih ur,
 stenskih ur z nihali
 v vseh velikostih.

Velika izbér
 francoskih in ameri-
 kanskih budilnih ur
 z dnevnim kazalom
 in brez njega.

Švicarske sviralke,

igrajoče 1 do 10 točk, z glasovi harfe, male flavte in citer, tudi z bobničkom in zvončki.

Vse to v bogatej izbéri in najcenejše pri (784-1)

JOSIPU GEBL, urarji v Slonovih ulicah 11.

Na plučah bolnim,

jetičnim itd. priporoča se sredstvo, katero je meni in 1000 drugim že pomagalo.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780-1)

Teodor Rössner v Lipskem.

Gospodu
G. PICCOLI-ju,
 lekarju
 v Ljubljani,
 Dunajska cesta.

Vaša „Francova esenca“ je jedino zdravilo, ki se mojemu želodcu priega. Po vsakem zaužitju mi je lažje in bolje.

Kamenje pri Černici 1883.

Josip Sovdat, župnik.

Jednajst let že trpim na zabasanji in hemeroidah in ne poznam zdravila, da bi mi toliko pomagalo, kakor Vaša „Francova esenca“, za katero se Vam najlepše zahvaljujem.

Gorenje Ležeče, Kranjsko.

Ivan Zehrou.

Prosim, da mi odmah pošljete 100 steklenic Vaše izvrstne „Francove esence“.

Aleksandrija v Egiptu, meseca avgusta 1883.

Marija Dolinsh.

Prosim uljudno za 24 steklenic Vaše „Francove esence“, ki je nedvomljivo najboljši pripomoček zoper kašelj, hemeroidje, mrzlico v želodcu in gliste.

Pulj, meseca decembra 1882.

Josip vitez Scordili,

c. kr. policijski komisar.

Vašo „Francovo esenco“ s sijajnim uspehom rabim. Prosim odmah za 24 steklenic na povzetje.

Trdnjava Ivanič na Hrvatskem, v avgustu 1883.

Josip Marničić, usnjarski mojster.

„Francova esenca“ je pomagala že tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih piser, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi boleznj v želodcu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in prehaljno mrzlico, zatasanje, hemeroidje, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se (291-5) o pravem času ne ozdravijo.

Steklenica velja 10 kr.

NARODNA TISKARNA
 v Ljubljani
 priporoča po nizkej ceni
vožne liste
 slovensko-nemške in
 nemške.

Pekarija v najem

se odda takoj pod prav ugodnimi pogoji z vso pripravo. — Natančneje pove upravništvo „Sl. Naroda“. (765-3)

Čudež industrije.

Samo 4 gld. 50 kr.

s ces. kralj. patentom previdena

ura na nihalo,

ki bje in kaže datum,

v prefino polirnem okviru iz orehovega lesa z nihalom in bronastimi utežami.

Razen teh prednostij ima ta ura neprecenljivo lastnost, da se v temnej noči

c. kr. patentirano kazališče sveti

v jako čudovitem, vijoličastem, čarobno krasnem svitu ter se za izdatno svetlobo

Jamči 10 let.

Ta s svojimi prednostmi že itak prikupljiva ura postaja pa še posebno nepogrešljiva in za vsakega prepotrebna s tem, da kaže tudi dneve, in sicer so nad številkami za ure v rdečej barvi utisnene dnevne marke od 1 do 31 in ravno tako rdeč kazalec kaže posebe vsaki dan svoj datum, ne da bi ga bilo treba pomikati, nego tudi ta kazalec goni kolesišče, ki je v uri.

Na stotine in stotine ljudij, ki so to uro videli in kupili, bili so kar očarani zaradi nje nečuvne in

neverjetne cene.

Dolžne se smatramo opozarjati vsakega čitatelja, da, odkar ure sploh obstoje, kaj jednacega, praktičnega in izredno cenenege še ni bilo in znabiti tudi v 100 letih več ne bode. (742-3)

Svarilo.

Vsaka moja ura ima na kazališči z zlatimi črkami utisnjen napis: „Patent“.

Naročila ki se zvršujejo le po poštne povzetji ali s prej doposlano gotovino, naj imajo naslov:

Patent-Pendel-Uhren-Fabriks-Depôt

F. SCHAPIRER,

Wien, II., Schiffamtsgasse 20.

Rezilne stroje za škopo in klajo,

rezajoče v vsaki poljubni dolgoti, v 24 raznih velikostih, izdelujejo kot posebnost izvrstne kakovosti in rabnosti ter razpošiljajo točno z Dunaja

PH. MAYFARTH & Co., izdelovalci strojev,

WIEN, II., Praterstresse 78.

Iščejo se izvedeni, zanesljivi agenti. — Prekupcem se dovoljuje visok rabat.

— Ilustrovani ceniki gratis in franko. (771-2)

Bergerjevo medicinično milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroričen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — **Bergerjevo milo iz smole** ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nabaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno **Bergerjevo milo iz smole** in se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo **Bergerjevo milo iz smole in žvepla**, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejše milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanjej rabi služi

Bergerjevo glicerín-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši. (44-23)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Wario. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.